Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Beantwoording vragen

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	Datum verzending / Datum collegevergadering
Portefeuille(s)	Ruimtelijke ordening
Portefeuillehouder(s):	Alexander Scholtes
Behandeld door	Ruimte en Duurzaamheid, [redacted] @amsterdam.nl
Onderwerp	Beantwoording vragen commissie Ruimte 19 augustus 2026

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 11 juni 2026 heeft de raad het bestemmingsplan Datacenters Amsterdam en het Vestigingsbeleid Datacenters gemeente Amsterdam 2020-2030, eerste herziening vastgesteld. Daarmee geldt in Amsterdam een verbod op de nieuwbouw en uitbreiding van grote datacenters van meer dan 2.000 m² en 5 MVA. Amsterdam is de eerste gemeente die een verbod op datacenters introduceert in een gebied dat door de provincie juist als clustergebied is aangewezen waar datacenters zijn toegestaan. Hiermee kiest Amsterdam voor strenger beleid vanwege de schaarste aan ruimte en elektriciteitscapaciteit.

Bij de vaststelling is rekening gehouden met zes projecten die al vergaand in voorbereiding waren. Voor deze projecten waren al vergunningen verleend of zodanig vergaande afspraken en procedures doorlopen. Samen met uw raad is daarom besloten om deze zes projecten uit te zonderen van het verbod.

Drie van deze projecten betreffen de datacenters van Equinix aan de Laarderhoogtweg in Zuidoost en de Chocoladeweg in Weesp, en de uitbreiding van Global Switch aan de Johan Huizingalaan. Equinix en Global Switch hebben beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan omdat zij stellen dat het nieuwe bestemmingsplan, ondanks de beoogde uitzonderingspositie, hun lopende vergunningprocedures kan belemmeren. In hun beroep stellen zij daarnaast ook de juridische houdbaarheid van onderdelen van het bestemmingsplan zelf ter discussie.

Het college stelt daarom voor deze drie locaties buiten het bestemmingsplan te brengen en dat formeel vast te leggen. Door deze locaties uit het bestemmingsplan te halen, vervalt naar verwachting het belang van Equinix en Global Switch bij een inhoudelijke beoordeling van het beroep tegen het bestemmingsplan en wordt het risico kleiner dat de Raad van State zich inhoudelijk moet uitspreken over het bestemmingsplan als geheel. Daarmee wordt de rechtszekerheid en handhaafbaarheid van het verbod op nieuwe en uitbreidende grote datacenters voor de rest van Amsterdam versterkt en blijft het uitgangspunt hetzelfde: voor nieuwe datacenters en nieuwe uitbreidingen is in Amsterdam geen ruimte.

Op 19 augustus 2026 heeft de commissie Ruimte over deze voordracht gesproken. Tijdens de behandeling zijn verschillende (technische) vragen gesteld over datacenters en actualiteiten. Met deze brief beantwoordt het college de nog openstaande vragen.

- Is er nog ruimte om wat te doen aan het watergebruik(norm) van het datacenter van Equinix?

Nee, het college heeft die mogelijkheid niet. De behandeling van de lopende aanvraag bouw+milieu ligt ~~bij~~ voor aan de ODNZKG ~~voor~~ met de provincie als bevoegd gezag. De omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan (2022) is al onherroepelijk. Voorafgaand aan die vergunningverlening is al onderzocht of en welke alternatieven voor drinkwater aanwezig zijn ~~en welke technieken worden toegepast~~. Op basis daarvan is vergunning verleend en zijn afspraken gemaakt. Een toelichting hierop volgt hieronder.

Rol Waternet
Waternet hanteert het uitgangspunt dat drinkwater voor koeltoepassingen als laatste optie wordt gezien. Daarom wordt bij nieuwe ontwikkelingen eerst gekeken naar alternatieve waterbronnen en andere mogelijkheden om de vraag naar drinkwater te beperken.

In het Westelijk Havengebied kunnen sommige datacenters gebruikmaken van gezuiverd industriewater omdat daar de benodigde infrastructuur aanwezig is. Voor deze locatie in Amsterdam Zuidoost is die infrastructuur niet beschikbaar. Er liggen geen leidingen voor industriewater en die zijn daar ook niet eenvoudig beschikbaar.

Waternet heeft een leveringsovereenkomst gesloten met Equinix. Indien Equinix voldoet aan de afspraken die binnen deze overeenkomst zijn gemaakt ten aanzien van het drinkwatergebruik, is Waternet van mening dat er geen ruimte is om iets te doen aan het drinkwaterverbruik. In dezelfde overeenkomst zijn daarnaast inspanningsverplichtingen opgenomen met betrekking tot een doelmatig en verantwoord drinkwatergebruik. Equinix dient aan deze verplichtingen te voldoen.

Rol provincie
Equinix heeft op dit moment een omgevingsvergunning bouw in ontwerp voor de realisatie van de toren 9HT. Equinix heeft op dit moment een omgevingsvergunning milieu in ontwerp voor de realisatie van alle torens.

Binnen de huidige milieuwet- en regelgeving en stand der techniek heeft de provincie gestuurd op een zo laag mogelijk water- en energiegebruik en door Equinix onderzoek laten verrichten naar alternatieve koeltechnieken en alternatieven voor drinkwater.

Vanwege de huidige elektriciteitscongestie gaat Equinix -in eerste instantie- alleen 9HT van de vier torens realiseren. Voor deze toren kan Equinix maximaal 274 miljoen drinkwater liter per jaar gebruiken. Op het moment dat de e-congestie verholpen is (planning 2036), kan Equinix beslissen om een nieuwe aanvraag bouw in te dienen voor de overige 3 torens of een deel daarvan. Vanwege de actualisatietoets zal de provincie op dat moment bezien of de vigerende vergunning milieu nog dekkend is op het vlak van dan geldende milieuwet- en regelgeving en stand der techniek. Onderdeel van stand der techniek kan zijn om Equinix opnieuw te laten onderzoeken of ze drinkwater kunnen besparen en er een alternatief is voor het gebruik van drinkwater.

- Is er een maatschappelijke kostenbatenanalyse gedaan omtrent dit / de andere datacenters? Waarom niet? Het datacenter wat wordt gebouwd verbruikt drinkwater, kost energie, welke kosten zijn er voor de maatschappij?

Voor Equinix heeft impliciet een MBKA plaatsgevonden toen de ~~D~~de gemeenteraad ~~heeft~~ in 2020 een beleidsmatige afweging vastlegde om datacenters mogelijk te maken ~~gemaakt~~ en hierbij het moratorium in te stellen~~gesteld en herzien (2025)~~. De afweging hierbij was dat datacenters ook een belangrijke bijdrage leveren aan de stad en dat het wenselijk is om de datacentermarkt op een beheerste wijze te laten groeien tot 670 MVA in 2030. Bij het vaststellen van het beleid is daarmee een afweging gemaakt over de realisatie van datacenters en de impact daarvan op het milieu (mede daarom moeten datacenters zich houden aan de vestigingsvoorwaarden in het beleid).In 2019 leek hiervoor voldoende ruimte op het elektriciteitsnet. Die verwachting moest worden bijgesteld en zodoende is het beleid nu een absoluut verbod met uitzondering van de bestaande initiatieven (ca 350 MVA).

De wens om een MBKA te laten uitvoeren en inzage te krijgen in de kosten van een datacenter voor de samenleving kan het college goed begrijpen. De realisatie van het datacenter van Equinix is gebaseerd op het beleid waarvoor die afweging is gemaakt. Het kan zijn dat wij hier nu achteraf, zes jaar later, anders over denken.

De aanvraag voor Equinix is echter al aan het beleid uit 2020eerdergetoetst. Op basis daarvan stond het college positief tegenover de aanvraag en is in 2022 omgevingsvergunning verleend om af te wijken van het bestemmingsplan. getoetst aan het beleid. Op basis daarvan van het beleid konden het datacenter worden ontwikkeld en is geen MKBA gemaakt.

Dat laat onverlet dat de provincie zich buigt over de aanvraag omgevingsvergunning bouw+milieu en daar toetst of bij het datacenter gebruik wordt gemaakt van de best beschikbare technieken. Dat proces loopt, zie ook antwoord volgende vraag.

Ter bescherming van het milieu kunnen voorschriften aan een omgevingsvergunning worden verbonden. Daarbij kan worden gedacht aan de eis dat de voor een activiteit best beschikbare technieken moeten worden gebruikt.

Bij de ontwerp omgevingsvergunning voor Equinix heeft de omgevingsdienst NZKG getoetst op best beschikbare technieken en de richtlijn duurzame vestigingsvoorwaarden datacenters. Dit geldt alleen voor toren 1. Bij de aanvraag voor torens 2 t/m 4 zal opnieuw gekeken worden naar de dan best beschikbare technieken.

Waterverbruik
Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden die moeten waarborgen dat Equinix ook in de toekomst actief blijft zoeken naar mogelijkheden om het watergebruik te verduurzamen. Deze voorschriften richten zich op het blijvend onderzoeken van toepasbare koeltechnieken, het treffen van maatregelen om met name het gebruik van drinkwater verder te beperken, alternatieve koelwater voor drinkwater en het opnieuw beoordelen van de keuze van de koelwaterbron. Daarmee wordt beoogd dat toekomstige technische ontwikkelingen daadwerkelijk kunnen leiden tot verdere vermindering en verduurzaming van het watergebruik.

Energie
In het kader van duurzame vestigingsvoorwaarden voor datacenters worden eisen gesteld aan het verminderen van energieverbruik. Dat gaat over verduurzaming van het energiegebruik. In de richtlijn staat:

Er is een Energie-registratie en bewakingssysteem (EBS) aanwezig dat minimaal 5 jaar wordt bewaard en openbaar is voor het bevoegd gezag. In het EBS worden de volgende kwartaalwaarden uitgedrukt in kWh geregistreerd;

1. *verbruik totaal datacenter*
2. *verbruik totaal facilitaire apparatuur;*
3. *verbruik totaal door ICT-apparatuur,*
4. *opbrengst zonnepanelen;*
5. *omvang levering restwarmte (indien aan de orde).*

Datacenters moeten voldoen aan de norm voor Power Usage Efficiency (PUE). De berekening dient te worden uitgevoerd conform EN 50600-4-2. De streefnorm is 1,16 PUE. Daarnaast gelden nog enkele andere criteria.

1. *Waar mogelijk dient het datacenter op de daken, het onbebouwd terrein of op het parkeerterrein zonnepanelen te plaatsen. Middels een legplan moet dit worden aangetoond.*
2. *Indien een datacenter zich in of zeer nabij het zoekgebied voor wind of wind+ zon bevindt, onderzoekt een datacenter de mogelijkheid om wind of zonneenergie toe te passen.*
3. *In te kopen elektriciteit dient tenminste duurzaamheidsklasse C te hebben en datacenter dient hierin inzicht te verschaffen door aan te geven met wie over welke kwaliteit elektriciteit een contract is gesloten.*
4. *Het datacenter stelt de restwarmte ter beschikking aan een (warmte)bedrijf indien deze partij daarom verzoekt. De hoogte van de temperatuur van de restwarmte die vrijkomt vanwege de koeling van een datacenter dient conform de wensen van het warmtebedrijf te worden bepaald.*
5. *Als er geen wens tot ophalen van warmte kenbaar wordt gemaakt tijdens de procedures, in ieder geval technisch voorsorteren (restwarmte benutting wordt meegenomen in schets en planvorming) op uitkoppeling van het volledige vermogen warmte zodat dit later alsnog kan worden benut.*
6. *Voor nieuwe ontwikkelingen van datacenters waarvan het totale aansluitvermogen elektriciteit meer bedraagt dan 80 MVA, is het verplicht om een aansluiting op een 150 kV-inkoopstation binnen een afstand van maximaal 1.500 meter te realiseren. Het 150 kV-inkoopstation mag daarbij niet in de openbare ruimte gerealiseerd worden.*
7. *Een datacenter is bereid om haar overcapaciteit voor derden beschikbaar te stellen om zo duurzame opwek uit de buurt aan te sluiten op het onderstation (b.v. windmolens of zonneparken).*

Kortom, waar mogelijk sturen B&W en GS op het terugdringen van energieverbruik via het verbinden van voorschriften aan vergunningen, mits dat binnen het beoordelingskader kan (afwijken omgevingsplan / milieu). Daarnaast

is er de mogelijkheid om bij de aanvraag voor de overige drie toren opnieuw naar de best beschikbare technieken te kijken.

~~Een MBKA heeft in dit geval geen nut, omdat de situaties die zich voordoen al lopende trajecten zijn. De schade die de gemeente waarschijnlijk zal moeten vergoeden door het eenzijdig afbreken van die procedures en opgewekt vertrouwen is dusdanig groot (denk aan voorbereidingskosten maar ook gederfde inkomsten) dat dit niet in verhouding staat tot het eventueel extra produceren van drinkwater of (zelfs) het realiseren van een extra onderstation. Ter vergelijking: grotere datacenters bouwen zelf eigen elektriciteitsstations met een directe lijn naar TenneT, dat geldt ook voor Equinix. Dat geeft al aan dat de kosten van een eigen verbinding voor een datacenter in verhouding tot de gehele investering van het datacenter beperkt zijn en daartegenover nog een groter omzetpotentieel staat (zoveel maal de investering).~~

- Kunnen er afspraken worden gemaakt over het gebruik van de plint van het datacenter aan de Laarderhoogtweg?

Er worden tussen de gemeente en ontwikkelaars afspraken gemaakt over plintgebruik in het Holterbergdistrict (in de lijn met de investeringsnota Holterbergdistrict, vastgesteld op 7 mei https://amsterdam.raadsinformatie.nl/vergadering/1490095). Dit geldt ook voor Equinix. Equinix en de gemeente Amsterdam zijn op 8 juli 2021 een afsprakenbrief met elkaar overeengekomen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling van een datacenter (AM9 en AM10) op het gemeentelijke erfpachtperceel Laarderhoogtweg 51 te Amsterdam. Op basis van de afsprakenbrief heeft de gemeente zich bereid verklaart haar medewerking te verlenen aan de realisatie van Equinix. Er zijn een aantal belangrijke voorwaarden vastgelegd waaronder de herontwikkeling dient plaats te vinden, zoals de levering van de zogenaamde "voorstrip" aan de Muntbergweg die "om niet" aan de Gemeente wordt geleverd. Deze voorstrip vervangt om veiligheidsredenen de ruimte die normaliter in een plint wordt ingenomen voor commerciële en maatschappelijke bedrijven.

De voorstrip is een strook grond van circa 18 meter bij 100 meter langs de Muntbergweg (S111).
Er is in de afspraken met Equinix een programma van sport, broedplaatsen, maatschappelijke voorzieningen een wamtetechniek/wisselhuis en parkeren mogelijk. De kavel zal worden afgesplitst van de Equinix kavel op het

moment dat de erfpachtwijziging van de 1e fase Equinix is afgerond (na onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning). Het project om tot ontwikkeling te komen van een gebouw met gemengde programma (sport, broedplaatsen etc.) zal na afsplitsing van dit deel van de kavel worden opgestart en gerealiseerd worden binnen 10 jaar.

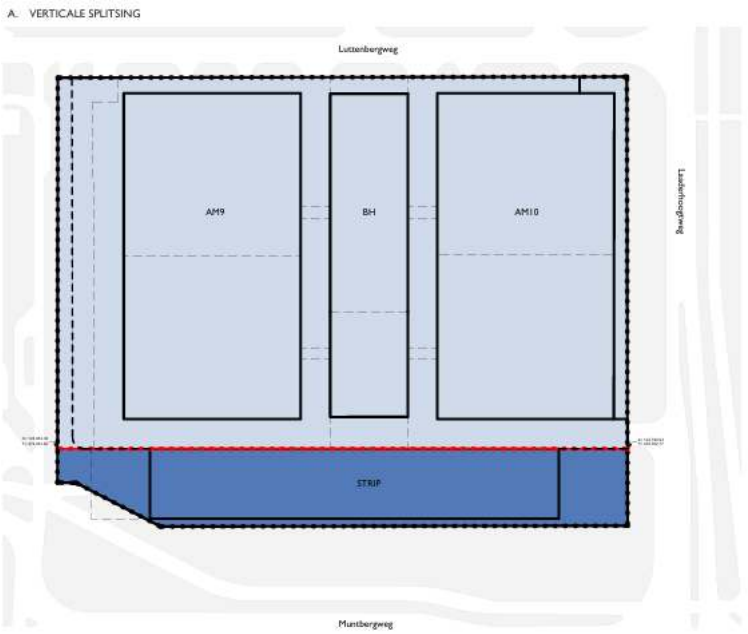

Figuur 1 de betreffende voorstrip van Equinix

Gesprek met omwonenden Equinix

In de commissie heb ik u toegezegd in gesprek te zullen gaan met bewoners uit Zuidoost over Equinix. Op 27 augustus 2026 vond dat gesprek plaats. Uit het gesprek bleek dat de belangrijkste zorgen van bewoners op dit moment niet liggen bij de invulling van de plint, maar bij het beslag van het datacenter op elektriciteit en drinkwater. De zorgen van de bewoners zijn ook in een zienswijze ingediend bij de provincie in het kader van het ontwerpbesluit voor de vergunningen bouw- en milieu. Het is aan de provincie Noord-Holland, met de ODNZKG als uitvoerende organisatie, om deze zienswijze mee te wegen en daarop te reageren bij de definitieve besluitvorming over de vergunningen. Wij blijven wel in gesprek met de provincie over de afhandeling van de aanvraag en in het bijzonder het datacenterbeleid.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Alexander Scholtes
Wethouder Ruimte